

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

коливання рівня глюкози в крові та загальний стан пацієнта. Запровадження індивідуально розробленої системи харчування дозволило покращити глікемічний контроль, психоемоційний стан дитини та якість життя сім'ї. Отримані результати підтверджують необхідність мультидисциплінарного підходу у веденні дітей із цукровим діабетом, що включає не лише медикаментозну терапію, а й комплексну нутритивну підтримку.

ХАРЧУВАННЯ ТА СОН ЯК ФАКТОРИ, ЩО СПРИЯЮТЬ ЗАГОЄННЮ РАН

Наталія СКРИПКА, Любов ЄЛЬЦОВА
*Здобувач вищої освіти III курсу медичний факультет № 2
Науковий керівник: к. мед. н., доцентка*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Відомо, що харчування і сон відіграють важливу роль в процесі регенерації тканин. Раціональне харчування забезпечує достатню кількість поживних речовин, що активує захисні сили організму. Сон сприяє нормалізації імунних функцій та створює умови для ефективного загоєння.

Необхідно відзначити те, що харчування має суттєвий вплив на процес загоєння ран і зменшення утворення рубців, де провідну роль відіграють білки, амінокислоти, вуглеводи та мікроелементи. Білок необхідний для виробництва колагену та кровоносних судин, тоді як амінокислоти, такі як аргінін, лейцин та глютамін, допомагають у регенерації тканин. Важливими є енергетична цінність їжі, її вітамінний та мінеральний склад. Окрім того слід забезпечувати достатній водний баланс, уникати недоїдання, що суттєво прискорюють загоєння, особливо в умовах тривалого лікування і втраті м'язової маси та її функцій.

Загоєння ран є складним і залежить від багатьох факторів, які можуть, як сприяти відновленню функцій шкіри, так і призводити до хронізації процесу. Деякі поживні речовини позитивно впливають на

естетичні результати. Білки підтримують утворення колагену, вітамін С сприяє синтезу колагену, а цинк стимулює регенерацію тканин. Омега-3 ПНЖК допомагають регулювати запальну реакцію, і їх дефіцит може уповільнити процес загоєння. Полінутрієнні дефіцити можуть призвести до уповільнення загоєння, порушення імунної функції та підвищувати ризик інфекцій. Окрім харчових елементів на загоєння ран негативно впливають складові способу життя, такі як тютюнопаління та вживання алкоголю. У важких пацієнтів з недоїданням можуть розвиватися пролежні та хронічні рани, що є серйозною клінічною проблемою. Враховуючи, що багато таких пацієнтів мають дефіцит мікроелементів, сучасна дієтологія зосереджена на виправленні цих дефіцитів, що може прискорити загоєння і поліпшити клінічний стан.

Відомо, що обмеження сну призводять до стресу і як наслідок, погіршується імунна відповідь, активізуються запальні процеси та знижуються функції Т-клітин і природних клітин-кілерів.

В тривалому двофазному дослідженні серед військових та цивільних осіб віком від 19 до 35 років Центру солдатських систем (Natick Soldier Systems Center, Натік, Массачусетс) було оцінено вплив обмеження сну на імунітет і загоєння та вплив харчових добавок на покращення цих процесів при обмеженому сні. Результати показали, що додаткове споживання білка та поживних напоїв можуть прискорити загоєння ран у дорослих після гострого обмеження сну. Учасники, які отримували харчові добавки, мали швидше відновлення шкірного бар'єру порівняно з групою плацебо. Це вказує на те, що правильне харчування може покращити загоєння ран у стресових умовах, таких як обмеження сну, що має значення для військових та інших груп ризику. Додаткові поживні речовини можуть стимулювати місцеву імунну відповідь без значного впливу на швидкість загоєння.

Тема харчування та сну як факторів, що сприяють загоєнню ран, є надзвичайно актуальною для України, особливо в умовах активних бойових дій, де військові та цивільні особи зазнають різних ушкоджень. Для

покращення процесу загоєння важливо проводити дослідження нових і ефективних способів лікування ран, зокрема з використанням раціонального, лікувально-профілактичного та дієтичного харчування, харчових добавок. Це дозволить розробити швидкі методи відновлення для військових та цивільних осіб в умовах війни.

ДИСБАЛАНС ВІТАМІНУ D ЯК ФАКТОР РИЗИКУ РОЗВИТКУ ГОСТРОГО ПАНКРЕАТИТУ

Вікторія ТЕТЕРІНА, Наталія ВЕЛИКА
Аспірантка кафедри хірургії з курсом невідкладної та судинної хірургії
Науковий керівник: к. мед. н., доцентка

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Гострий панкреатит є третьою за частотою виникнення ургентною хірургічною патологією в Україні та потребує залучення мультидисциплінарної команди лікарів у зв'язку з високим ризиком розвитку ускладнень, одним із яких є нутритивна недостатність, зокрема дефіцит жиророзчинних вітамінів. Дефіцит вітаміну D у сироватці крові є поширеним наслідком перенесеного гострого панкреатиту, проте роль його дисбалансу як фактора ризику виникнення захворювання потребує уваги наукової спільноти та подальшого дослідження.

Загально визнана на сьогодні ферментативна теорія гострого панкреатиту полягає в ураженні ацинарних клітин підшлункової залози внаслідок порушення внутрішньоклітинного метаболізму кальцію, що запускає складний каскад локальних та системних запальних реакцій. Доведено, що на обмін кальцію впливають більшість етіологічних факторів гострого панкреатиту: алкоголь, гіпоксія, гіперкальціємія, гіперліпідемія, деякі лікарські засоби. Ключовим фактором у регуляції засвоєння кальцію є вітамін D, тому кореляція рівнів останнього з ризиком розвитку гострого